

F O A I E

пентрѣ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 13.

Luni, 29. Martie.

1843.

АНТИПАДОПЪЛЪ,

с а ѣ

Авторіи дикціонарїѣ де Бѣда апѣраді ѡн
контра Домпѣлї Гр. Пападопѣлѣ.

(Капет.)

II.

„Et dum alienam imperitiam volunt
coarguere, suam produunt.“

*) S. Hieronymus Ep. ad. Pam. de opt. gen. interpretandi.

Чеа маї греа ѡвновѣдїре, прин каре
крїтїкѣл пострѣ а воїт фѣрѣ ѡноїалѣ съ
мїкшїорезе не вѣрвадії пострї ѡн окїї ро-
тѣжнїмеї, есте ачеа, ѡн каре ле арѣкѣт
кѣ п'аѣ шїїтѣ лѣтїнеште, шїї трїмете ла
копїї челор дїпѣтїѣ класе лѣтїнештї (фада
56)!! — Кѣт, ачеї вѣрвадії, карїї аѣ тра-
ктат атѣт де тѣлт кѣ класїчїї латїнї, карїї
с'аѣ фамїліарїзат кѣ дѣпшїї шї карїї пѣ
знїї дїп ачеї класїчї, потѣ зїче, кѣ їаѣ а-
вѣт ѡн деѣете, п'аѣ шїїтѣ лѣтїнеште шї
п'аѣ кѣпоскѣт алѣт лїмѣ латїнѣ, декѣт
не чеа стрїкатѣ дїп Ѣггарїа? — Съ лѣ-
сѣт, кѣ Дѣтпѣалїї ворѣнд деспре латїна

стрїкатѣ ѡн Ѣггарїа се vede а пѣ штї, кѣ
пѣпѣмаї Ѣнгѣрїї шї Полонїї, чї шї Цѣрпанїї,
Французїї, Енглезїї, Італїенїї шї чеї-
лалдї аѣ ѡпѣндат пѣпѣтѣрадї варварїстї
ѡн латїна, дѣндѣо тодї дѣпѣ ідіомеле лор
націонале, шї кѣ кїар Ѣнгѣрїї сѣпт de
десвїновѣдїт, ка знїї, карїї пѣмаї дела рї-
га лор С. Стефан ѡпкоаче аѣ прїмїт пѣ
латїна стрїкатѣ де алдїї де маї пайнте; сѣ
лѣсѣт кѣ ѡпсѣш Scheller, кареле пѣа
дат ѣп дїкціонарїѣ латїнѣ атѣт де перѣект,
ѡн партеа цѣрманѣо-латїнѣ, пѣ ѡпѣ-
дїшеаѣт маї пѣмаї ѣп латїнїстѣ цѣрманї-
зат — дѣпѣ кѣт рекѣноаште Фїкер, шї
алдїї, — каре ачесте тоате ар десвїновѣдї
не вѣрвадії пострї кѣнд ар фї кѣзѣт ѡн
ачеааш грешалѣ, ѡн каре ѡн адеѣѣр еї
п'аѣ кѣзѣт; — сѣ лѣсѣт, кѣ есте кѣ то-
тѣл пѣадеѣѣратѣ шї пѣмаї дїп капѣл Дѣ-
мїсале лѣатѣ ѡвновѣдїреа, кѣ латїна
стрїкатѣ ѡн Ѣггарїа ар фї ѡпрїѣрїт
лїмѣа ротѣжнѣаскѣ а авторїлор де
Бѣда! Съ лѣсѣт тоате ачесте шї сѣ ре-
тѣжнѣм ла пѣнтѣл чел маї грѣѣ.

Дела фада 55—56 кѣ о рарѣ сѣтедїе
зїче Д. Пападопѣлѣ, кѣ авторїї пострї, прї-
вїнд пѣ латїна ка пѣ о лїмѣ а рїгатѣлїї
Ѣггарїеї (!!), аѣ фѣкѣт фрасе дїп капѣл
лор, рѣстѣрпѣнд пѣ челе адеѣѣрат лѣтї-

*) Кѣвїнтеле лѣї Іеронїм ѡн ротѣжнѣеште: „Шї
кѣнд вор сѣ ѡвновѣдїеаскѣ пѣ ал-
дїї де пенїтїїндѣ, ѡнїї араѣт пѣ а сѣ.“

пешті, ші не маї днгрїжїндѣсе, дакъ фра-
селе лор с'аѣ кѣпрїне вреодатъ дн опере-
ле латїне; дѣпъ ачеастъ адѣзгѣнд, кѣ гре-
шале de ачесте се афлѣ претѣнденеа дн
dїкціонарїѣ, адѣче ші е семплѣ! Аскѣл-
тадї, саѣ маї вїне астѣпадївѣ трекїле. Зїче,
кѣ не ромѣнскѣл: а, лѣпгѣ ші de а
лѣпгѣ л'аѣ пѣс дн лѣтїнеште кѣ: in
longum, in longitudinem ші апої
днгрѣфѣндѣсе спѣне, кѣ ші сколарѣл
дн тѣелор класе лѣтїнешті ар фї
фѣкѣт ачесте фрасе маї вїне, кѣчї, дѣпъ
кѣм зїче, еле се традѣк дн лѣтїнеште кѣ
secundum ші кѣ „trans“ (!!) ші ка
кѣнд in longitudinem п'ар фї акѣса-
тївѣ, адазгѣ: „ші кѣ акѣсатївѣ.“ Мї-
пѣнат! Че съ зїчем пої ла ачеастъ таре
пештїїндѣ а лексїкографѣлї пострѣ? Unde
с'а пѣтѣт саѣ се ва пѣтѣ вреодатъ традѣче
„а“ ші de а лѣпгѣ“ кѣ „trans longum“
ші кѣ „trans longitudinem?“ Дѣкѣ-
се акѣм D. Пападопѣлѣ, ла сколарїї чеї
днчепѣторї аї Домпѣлї Хїлл, ші днве-
де дела еї, кѣ „trans“ днсемнеазѣ пе-
сте“ ші „дїнколо,“ їар нїчї одатъ „а“
ші „de-а;“ апої маї дѣкѣ-се ла чел маї
de жос ом кѣ мїнте сѣпѣтоасѣ ші авдѣ
de аколо, кѣ „песте лѣпгѣ,“ шї dїn ко-
ло de лѣпгѣ, песте шї дїнколо „de
лѣпѣїме“ „trans longum“ „trans
longitudinem“ сѣнт челе маї авѣрде
фрасе не фада пѣтѣнтѣлї. —

D. Пападопѣлѣ, каре пѣ штїе че дн-
семнеазѣ „trans,“ пѣ штїе нїчї че дн-
семнеазѣ „а“ шї „de-а,“ каре се потѣ дн
адѣвѣр традѣче, впе орї кѣ „in“ дн акѣса-
тївѣ, алте орї кѣ secundum шї iuxta,
їар алте орї кѣ аблатївѣ, шї алте касѣрї
фѣрѣ препозїдїе. Съ четѣаскѣ Дѣтнеа-

лѣї не Плініе пѣтаї, шї дн картеа III.,
IV., V. шї VI. ва гѣсї маї не тоатѣ фада
прїлецїрї de але традѣче ашеа, дѣпъ кѣм
зїчем пої. Дар фїїндѣкѣ Domniаса адѣче
неферїчїтѣл есемплѣ аколо, тnde зїче кѣ
вѣрвацїї пострї аѣ фабрїкат фрасе de каре
пѣ се афлѣ дн класїчї, пої ка съ прекѣр-
тѣм о десватере, каре дѣ не фацѣ тоатѣ
пїмїкнїчїа Домпѣлї Пападопѣлѣ, дн дн-
дрептѣм тот ла Плініе, ла капѣл деспре
Sicilia, ка съ vadѣ аколо фраселе in
longitudinem, in latitudinem (кѣчї
тот впа есте)*). Ної пѣмїм кѣ деосевїре
не ачест днвѣдат roman; пентрѣ-кѣ пѣ-
цїнї аѣ авѣт прїлецїѣ de а ворвї деспре
лѣпѣїме шї лѣцїме, ка дѣпскѣл; дар
сѣнтѣм дн старе, дакъ D. Пападопѣлѣ
пѣ шї кѣпоаште пѣцїпѣтатеа са дн лїмба
латїнѣ, а адѣче шї не алдї класїчї. — Спре
а днкеїа ачест пѣнт, днсемпѣт, кѣ кѣ
пѣрере de рѣѣ am десвѣлїт ачеастѣ гроа-
сѣ пештїїндѣ; дар фїїндѣкѣ eram datorї а
пѣ тѣче пентрѣ пѣтеле корїфеїлор лїтера-
тѣреї поастре, ам тревѣт съ фачет ашеа.
Домпѣл Пападопѣлѣ се vede кѣ п'а четїт
дн вїїада са класїчї латїнї, декѣт пѣтаї
десватерї шї алѣтѣрѣрї фїлологїче. Не па-
ре рѣѣ дар, кѣ кѣ тоате ачесте се днсѣ-
медеште а се апѣка de пеште вѣрвацїї ко-
лосалї, шї врѣнд съ арате пештїїнда лор,
дншї десголеште не а са ашеа de зрѣт.
— Поате кѣ Дѣтнеалї ва зїче, кѣ дн
ачест пѣнт а грешїт dїn пѣзѣгаре de сеа-
тѣ; дар чїне ва прївї маї de апроане тот
пѣнтѣл ачеста, пѣї ва креде; апої, се поате,
ка Дѣтнеалї, каре се апѣкѣ съ рестоарне

*) C. Plinius Secundus in Historia naturali L.
III. C. VIII. de Sicilia.

о репътаціе ашеа де таре, кѣм аѣ ачеі върваді, — ші неште сімдімінте націопале, кѣм с'аѣ дпрѣдѣчат еле дп нація поастрѣ; съ нѣ дптревзіндезе тоатѣ пѣтереа ші тоатѣ штіида са? Креадѣ евреэл.

III.

Alius alio plus invenire potest, nemo omnia.
Ausonius.

Ал треілеа пѣнт, кареле не-а трас лѣаре амінтеа, есте вина че о арѣнкѣ не аѣторіі дикціонаріѣлѣ, кѣ н'аѣ кѣпоскѣт методѣл компаратівѣ*). Песте ачеастѣ дпнѣтѣчѣне трече Дѣтпеалѣ кѣ тоатѣ сігѣрѣтатеа, ка кѣнд ар фі зп лѣкрѣ, ла каре н'ар маі пѣтѣ контразіче нѣмене; ші кѣ тоате ачесте D. Пападопѣлѣ ворѣеште фѣрѣ нѣчі зп темейѣ. Петрѣ Маіор есте сінгѣр, каре с'а дпчеркат чева маі пѣл дп тѣіестріа ачеаста; ші кѣ тоате кѣ лексікографѣлѣ пострѣ дп есте неказѣ пе ачеі тѣнді терміні аі модѣрілор кѣ карѣ се скімѣз ші се префакѣ кѣвінтеле, — Syncope, Aposcope, Metathesis etc., поі дп адѣчем амінте, кѣ ачесті терміні нѣ іа креат Петрѣ Маіор, чі алдіі дпайнтеа лѣ ші маі дптѣз Гречіі, каріі іарѣші, дѣпѣ кѣм сокотѣ, нѣ і-аѣ лѣат дп черкѣл лѣнеі, чі дп обсерваціеле фѣкѣте асѣпра лѣмвеі. — Че се атінде де derivația зпор

ворѣе, дпн лѣмвеле romane, ачест лѣкрѣ ла фост дптрепрінсѣ Петрѣ Маіор; дар фіндкѣ а тѣрпѣ дпайнте де а пѣне капетѣ лѣкрѣлѣ сѣѣ, кѣ че кѣзѣнт поате зіче D. Пападопѣлѣ, кѣ нѣ кѣпоштеа методѣл компаратівѣ? Съ лѣсѣм, кѣ зп лѣкрѣ несѣвѣршіт нѣ се поате жѣдека пе де плінѣ; дар оаре D. Пападопѣлѣ а арѣтат, кѣ Маіор н'а пѣрчес тот пе ачел дрѣм, пе каре аѣ пѣрчес ші алдіі? Ші арѣтат-аѣ Дѣтпеалѣ, кѣ дрѣмѣл ачеста нѣ есте зпнѣ? Нѣ кѣтва ва зіче, кѣ Маіор а апропіат кѣте зп фрас лѣтпескѣ де челе ротѣнѣшті? Дпсѣ ачеаста о факѣ ші алдіі, ші есте іертатѣ де кѣте орі времѣ съ алѣтѣрѣм лѣмвеле, пѣтаі сѣ нѣ фачем сілѣ ші сѣ нѣ грешнѣм дп контра грѣматічеі. Ромѣнѣл, каре ва четі пе Плазѣ ші пе Терендіе, дпші ва лѣа тотдеазна лѣвертатеа ачеаста. — Дпсѣвѣршіт вървадіі пострі н'аѣ авѣт скопѣл де а форма кѣ дикціонаріѣл лор латіні класічі. — Аѣ поате веі зіче, кѣ еі нѣ с'аѣ дѣс маі департе дѣкѣт дп лѣмвеле romane? Респѣндем, кѣ еі, ка оамені дпделепді н'аѣ фѣкѣт „салто мор-тале,“ прекѣм фачі Дѣтпеата ешнд дп лѣмвеле езропене ла челе семітіче, — кѣ тоате, кѣ ачеі върваді, ка теолоді дп колеціѣл де „Propaganda“ вор фі авѣт ші еі оарекаре кѣпоштінде де лѣмвеле вѣлѣче. Kredem ші штімѣ, кѣ пѣптрѣ Спаніола, Портѣгала, ші пѣдінѣ пѣптрѣ італіана, зпа дпн ачеле лѣмве, арабіка, есте тревзітоаре; дар поі Ромѣнші сѣптем стѣлші дп пѣптечеле Італіеі, дпайнте де епоха дп-рѣірѣеі еі дп апѣскл Езропеі. Ачеаста о штіеаѣ ші ачеі върваді преа віне; де ачееа мергѣнд ла ісвоареле ші пѣрїзрїле челе маі деанроане, неаѣ дат есемплѣ, ка

*) Кѣвінтеле Дѣтпеалѣ дела фаца 59 сѣнт карактерістиче пѣптрѣ лѣціка Дѣтпеалѣ ші кѣпоштінде лѣмвеі ромѣне: „Іар „дакѣ“ методѣл компаратівѣ ле ера некѣпоскѣт, — (гѣчіді че зрѣеазѣ дп condііе,) — тѣлте компаратіі, „кѣтрѣ“ оарекаре ворѣе італіене ші адесеа кѣтрѣ оарекаре спаніоле, фінд дрепте, аратѣ ізвіреа де неам а редакторілор!“ — Чіне аре поѣтѣ де а маі перѣе време, скармене ачеастѣ аргѣментатіе.

съ пѣшѣмъ шѣ пої трептат; шѣ дакъ леар фѣ ажѣне вѣада, орѣ дакъ леар фѣ фост свопѣл, ка съ теаргъ маї департе, сѣнт сѣгр, къ п'ар фѣ сѣрѣт дн Месопотаміа шѣ де аколо спре апѣсѣл Асіеї, чѣ с'ар фѣ маї адѣпат дн алте рѣрѣ Европене, че Дѣмнеата нѣ фачѣ, шѣ апої ар фѣ мерсѣ ла адеврѣтѣл ѣсвор, не каре не семне нѣл кѣпоштѣ. Дн зрѣмъ дѣпъ тоате ачесте, еї нѣ с'ар фѣ днспзмедѣт нѣчѣ одѣтъ, шѣтѣнд преа вѣне къ Авсоніе, къ „внѣл поате съ афле маї мѣлт декѣт алтѣл, дар нѣмене знѣл тоате,“ (alius alio plus invenire potest, nemo omnia); нѣчѣ с'ар фѣ днфлат дн талентеле лор, чѣ не ар фѣ арѣтат нѣмаї дрѣмѣл кѣтрѣ кѣпоштѣнда челор тре- вѣтоаре, авѣнд днпнѣтеа окѣлор днвѣдѣ- тѣра лѣї Квѣнтѣліан. *)

Кѣт теаї перфекціонат Дѣмнеата къ Вухторф (нѣ Вухdorf), — къ каре днсъ ам трактат шѣ пої, къчѣ авем шѣ пої оа- рекаре кѣпоштѣнде де лѣмбеле бѣвлѣче, — шѣ пѣпъ вѣнде аї ажѣне къ методѣл Дѣмѣ- тале компаратѣвѣ, се веде дн знеле рѣці- нѣте пѣрерѣ, днтре каре те афлѣ. Ла фада 56 те веї а креде, къ асетѣнареа славо- нѣї къ еленѣка вѣне дн днрѣрѣреа ачестеї дн зрѣмъ дн ачееа. Дакъ днцелѣдѣї нѣ- маї не славопа вѣсерѣчеаскъ, есте адеврѣт, къ еа прѣмѣ оарекаре ѣнѣлѣндѣ; ѣар кѣт пентрѣ афѣнѣтатеа днтре лѣмба славъ дн ѣеперал шѣ днтре греака, ачееаста нѣ вѣне дн ачееа днрѣрѣре, чѣ лѣмбеле ачесте сѣнт сѣрорѣ. — Чееалалтѣ пѣрере а Дѣмѣтале,

къ лѣмба латѣнъ къ дрѣптѣ кѣвѣнт се зѣче діалект ал челеї еленѣче, сеатѣпъ дн zѣа de астѣзѣ къ пѣлѣчѣрѣле логѣотѣдѣлор де маї пѣнѣте аїчѣ дн прѣнѣпѣте, карѣї вѣ- гасерѣ дн капетеле Ромѣнѣлор, къ лѣмба еленѣкъ есте мѣта лѣмбелор дн Европа. Ар требѣї сѣдѣї маї зѣкѣ, къ п'аї idee de діалектѣ; дар те мѣрѣнѣскѣ аїдѣ спѣне, къ дакъ ештѣ дн пѣрерѣле ачесте, апої аї ретас департе де днпнѣтѣрѣле веакѣлѣї. Пентрѣ лѣмба славъ те дндрѣптезѣ део- камѣдатѣ ла Данковскѣ, — адѣзѣгѣнд днсъ къ нѣ те знѣскѣ къ ачестѣ вѣрѣват днтрѣ ачееа, къ лѣмба славъ ар фѣ мѣмъ лѣмбѣї грече, чѣ къ дн мѣлте прѣвѣнде лѣмба славъ есте маї апроапе де мѣмъ, декѣт сорѣса греака. Ёар пентрѣ лѣмба латѣнъ, тот дела о мѣмъ къ ачесте, сокотѣ къ воїѣ авѣ прѣлѣдѣїѣ де а ворѣї алтѣдатѣ. —

IV.

Sed facilis cuivis rigidi censura cackinni.
Juvenal. Satyr. X.

Дн зрѣмъ Д. Пападопѣлѣ ка дн вѣ- таїе де жокѣ зѣче, къ „дн кѣѣет кѣрат (азѣїл Доамне) се дндоїеште, дакъ ачѣї вѣрѣвадѣї жѣкѣндѣсе саѣ стѣдѣнд аѣ скрѣї! Ачееаста о зѣче ла локѣл, дн каре адѣче прове, спре а арѣта оарекаре дерѣвадѣїї не- пемерѣте. Фѣндѣкъ деспре ачесте, сокотѣнд днпрецѣїзѣрѣрѣле, ам ворѣїт дестѣл, авѣм нѣмаї зѣчем нѣмѣка: къчѣ дн контра рѣ- сѣлѣї че аргѣмѣнт ва нѣтѣ фѣптѣї чѣнева? Нѣмаї моралѣл, — нѣмаї оменѣїа веакѣлѣї шѣ кѣвѣїнда съ нѣ ле пердем дн ведеге. — Ної днкъ не дндоїем, днсъ серѣосѣ, да- къ Д. Пападопѣлѣ къ крѣїка са, а воїт съ арѣте адеврѣл, — саѣ а кѣѣетат, ка арѣтѣнд епѣклопедѣка са ерѣдѣїе, съ дн-

*) Non iactandi ingenii gratia, — — sed ut hoc ipso alliceremus magis ad cognitionem eorum, quae necessaria studiis arbitramur. Quintil. L. III. C. I.

пѣлъ къ еа дп плевеа нештѣтоаре ші де-
фѣйтѣнд неште пѣме преціоасе, съ'ші рі-
діче пе ал съѣ? Ла чеа дпнтѣѣ дптѣм-
пларе, къмпѣтїтїм къ Дѣмпнеалѣї пентрѣ
рѣтѣчїреа, дптрѣ каре се афлѣ; іар ла
чеааламтѣ, дї спѣнет, къ с'а дпшелат со-
котїнд къ ва спѣрія пе Ромѣнї къ пѣтеле
ѣпор авторї, пе каре дї адѣче дп ажѣто-
рѣл съѣ, — пѣме, пе каре нічі пѣ ле штіе
скріе віне. — Сѣнт астѣзї дптре Ромѣнї
маї мѣлці декѣт ѣпѣл, карїї къпоскѣнд
лімбеле семїтіче, къпоскѣ шї фоарте мїкѣл
фолос, че ар венї де аколо пентрѣ дерї-
вадіа лімбеї поастре. Ворѣскѣ ка ѣпѣл
че ам черкат, шї къпоскѣ шї черкѣріле
алтора.

Шї акѣм съ зічет ретасѣ ѣпѣ Дѣ-
мпнѣлѣї лексікографѣ. Дѣмпнеалѣї дпайнте де
плекареа дпн Бѣкѣрештї, — аколо, ѣнде се
дптрерѣпе дісертадіа, — се адресеазѣ къ
дптревареа ачеаста: „Оаре еѣ чел атѣт
де стражнікѣ (!) (Доамне фереште)
крїтїкѣ ал алтора, пѣ воїѣ афла оаре крї-
тїчї?“ Ба веї афла Домпѣле; шї еѣ ам
чїнсте а ме препѣтера де акѣм дптре крї-
тїчїї дікціонарїѣлѣї Дѣмїтале. Дар фїї сї-
гѣр, къ атѣчї воїѣ тракта маї рече къ
Дга, прекѣм ам фї фѣкѣт шї акѣм, дакѣ
ам фї авѣт а респѣнде ла дефѣйтѣрї атїн-
гѣтоаре де міне, шї прекѣм воїѣ фаче, да-
кѣ'мї веї респѣнде къ окѣрї. Атѣчї воїѣ
лѣса окѣріле ла о парте шї воїѣ тракта къ
аргѣмїнтеле, дакѣ воїѣ гѣсі де ачесте: къчї
дптре пої маї стѣ дп мїжлокѣ жѣдекѣтор,
ѣп пѣлїкѣ де фацѣ, трекѣтор, — шї алтѣл
віитор, фѣрѣ капетѣ. Іар акѣм ера ворѣа
деспре фаїта шї пѣтеле ѣрѣваділор, пе
карїї тоатѣ падіа ромѣнѣ дї мѣреште.
Орї че атакѣрї дпдрептате спре мїкѣшїора-

реа ѣпор асеменеа ѣрѣваді шї спре дпжо-
сіреа лор дп опїніа пѣлїкѣ, ле воїѣ сокотї
ка венїте дпн партеа ачелора, карїї пѣ воїескѣ
дпайнтареа Ромѣнїлор: къчї към се поате
сокотї де віне воїтор ачела, пе каре марїле
мерїте але дптемеїѣторїлор націоналістѣлѣї
ромѣнскѣ пѣл потѣ адѣче, ка де ѣтеле гре-
шале але лор съ ворѣаскѣ, дакѣ пѣ къ
сфіалѣ, дар чел пѣцінѣ къ modestie? Аї пѣ-
зіт Дга къвіїнца ачеаста, Дѣмпнеата, каре
дпї ѣаді жокѣ де еї? Веїї дар, пѣ те съ-
пѣра; къчї нічі пѣ ді с'а дпторсѣ къ мѣсѣ-
ра, къ кареа аї мѣсѣрат. — Ешїреа дікціо-
нарїѣлѣї Дѣмїтале, о аштептѣм къ перѣѣ-
даре, шї атѣчї пе вом дпцеледе маї віне;
шї фїїндкѣ м'ам препѣтѣрат дптре крїтїчїї
ачестѣї дікціонарїѣ, съ пѣ сокотештї, къ ам
фѣкѣт'о дпн съмеціе шї дпн врео некѣмпѣ-
татѣ дпкредере дп пѣцінеле теле къпо-
штіїце: чї есте ѣп лѣкрѣ, къ каре ѣкѣросѣ
ме окѣнезѣ шї еѣ дпкъ дпн копїлѣрїе. Де
алтїнтрїлеа штіѣ, къ сѣнтем дпкъ департе
де а скѣрѣце ісворѣл къпоштіїцелор атїнгѣ-
тоаре де лімба поастрѣ, шї къ Дѣмпнезѣ
пѣ неа дат пѣмаї поаѣ челор де фацѣ паса-
портѣрї ла піатра дпцелепчїѣнеї: чї леаѣ
авѣт шї алдії дпайнтеа поастрѣ, шї ле вор
авѣ шї маї мѣлці дѣпѣ ної. Multum ege-
runt, qui ante nos fuerunt, sed non perege-
runt; multum adhuc restat operis, multum-
que restabit, nec ulli nato, post mille secu-
la, praecludetur occasio aliquid adhuc adii-
ciendi.“ Адекѣ: „Мѣлат аѣ лѣкрат, карїї аѣ
фост дпайнтеа поастрѣ, дар н'аѣ лѣкрат тот;
маї есте дпкъ мѣлт де лѣкрѣ шї ва маї фї.
нічі къ се ва дпкїде врепнїї мѣрїтор, прї-
леціѣл де а маї адаѣче чева, нічі дѣпѣ о
міїе де веакѣрї“ зіче дпцелептѣл Сепека.

ЕПЪРИМЕ ЛЪИ ЛАФОНТЕН.

Мъ свѣрасет де шедере ши причипѣсет зрѣт ши ла алѣи. Врѣѣ дар съ'ми петрек. Ам о пѣдѣре преа фѣртоасъ. Мъ дѣсеѣ аколо дѣтр'о зѣ, саѣ съ зѣк маѣ вѣне дѣтр'о сеаръ, ка съ вѣнезѣ зп епѣре; ера пела чеасъ пѣндѣрѣи. Мѣлѣме де вѣтѣ се арѣта, се фѣчеа ѣар невѣзѣдѣ, съ скѣрпѣна ла нас, фѣчеаѣ ми де сѣрѣтѣрѣ, ми де жокѣрѣ аша де ѣзѣи, дѣкѣт пѣ'ми да нас сѣ'и окезѣ. Фѣл маѣ вѣтрѣп, кѣ зп пѣр маѣ дѣкѣс ши к' зп зѣлет маѣ ашезат, с'арѣтъ д'одатъ пе тарѣнеа стратѣлѣ сѣѣ. Дѣпѣче 'ши фѣкѣ тоалета дѣ вое, (кѣчѣ де аѣчѣ вѣне проверѣла че зѣче: „Кѣрат ши лѣнс ка зп епѣре), зѣрѣндѣтѣ кѣ'л лѣасет дѣ кѣтаре: „Словоаде пѣшка, дѣ ми зѣсе ел, че аѣепѣдѣ?“ О! кѣтъ мѣраре тѣ копѣнсъ ла рѣспѣнсѣла че азѣсѣ, пѣ почѣс съ вѣ тѣртѣрѣсеск!!! Еѣ пѣтаѣ ла рѣсвоае дѣпѣшкасет довѣтоаче каре ворѣеск. . . Атѣпчѣ дѣ зѣсеѣс: Ачеаста п' о воѣс фачео, еѣ съ тор дака тѣ пѣ веѣ фѣ зп фѣртекѣтор. — Еѣ, пѣчѣ декѣт, дѣ ми рѣспѣнсе ел; „еѣ сѣнт зп епѣре вѣтрѣп ал лѣи Лафонтен.“ О! атѣпчѣ рѣтѣсеѣс ши маѣ тѣлт дѣтѣртѣрѣт! Кѣзѣѣс дар ла пѣчоареле сале: дѣ черѣѣс о мѣе де ертѣрѣ ши дѣл тѣстраѣс, де че съ се пѣе дѣп примѣждѣе. Еѣ! пѣретѣне! де зндѣ'ѣи вѣне ачест зрѣт д'а маѣ трѣѣ? — Дела тоатѣ кѣте ле вѣзѣ. — А! Дѣтпезеѣле! п'аѣ тот ачелашѣ чѣмѣрѣ, тот ачееашѣ лѣтѣждѣ? — Да, дѣнс пѣтаѣ сѣнт тот ачѣѣашѣ оаменѣ. Деаѣ ѣи кѣ чѣне сѣнт сѣлѣт сѣ'ми петрек вѣаѣа! Ваѣ! Ачещѣа пѣтаѣ сѣнт довѣтоаче дѣп времеа меа. Ачещѣа сѣнт пѣѣе епѣрашѣ парѣѣтаѣдѣ, карѣи кавѣтъ флорѣ. Еѣ вор съ се хрѣнеаскѣ кѣ трандѣфѣрѣ, дѣп лок д'а се хрѣпѣ к'о фое

de varzъ, de каре алте дѣѣи пѣ'ндестѣлат. Ачещѣа сѣнт епѣрѣ ѣеометрѣ, полѣтѣчѣ, фѣлососѣфѣ; че маѣ ѣѣѣ? Алѣи карѣи пѣ ворѣеск, декѣт пѣтаѣ пемѣѣе; алѣи ѣарѣшѣ карѣи ворѣеск о франѣозеаскѣ, о ѣталѣенеаскѣ, че пѣ ле дѣцѣлег маѣ де лок. Дѣ еѣ дѣп стратѣл меѣ ка сѣ'ми петрек ла врѣѣп вѣчѣп, тот асемѣнеа есте; пѣтаѣ дѣцѣлег пѣпѣмѣнѣ. Довѣтоачеле де астѣзѣ аѣ преа тѣлт дѣх! дѣнсѣѣрѣшѣт, сѣ'ѣи о спѣѣс, кѣ кѣт де тѣлт дѣх се сокотеск, кѣ атѣт де пѣдѣп, крѣде кѣ аѣ; дѣкѣт вѣтрѣпѣл пострѣ асѣп авеа тѣлт маѣ тѣлт декѣт маѣмѣѣеле дѣп времеа д'акѣт.

Рѣгаѣс пе епѣрѣме меѣ д'а пѣ маѣ авеа тѣхпѣре ши дѣ зѣсеѣс кѣ воѣс дѣгрѣжѣ де дѣнсѣл ши де камаразѣи сѣѣ, че с'ор маѣ афла. Ел дѣ ми фѣгѣдѣи д'ам спѣне чѣеа чѣѣ спѣнеа лѣи, Лафонтен, ши д'а тѣ дѣче ла вѣтрѣпѣи сѣѣ пѣретѣнѣ. Дѣп адеѣѣр тѣ ши дѣсе ла дѣпшѣи. Броаска са, каре пѣ ера дѣкѣ де тот тоартѣ, кѣ тоате к'о спѣнеа, ера де чеа маѣ таре спѣренѣе, дѣп алѣтѣраре кѣ челелалте довѣтоаче че ле ведем пе тоатѣ зѣоа: Броаѣеле сале челе рѣѣоасе, грѣерѣи сѣѣ, кѣпѣта маѣ вѣне декѣт пѣрѣвѣгѣторѣле поастре: Лѣпѣи сѣѣ пѣрѣѣеа тѣлт маѣ тѣлт декѣт оѣле поастре. — Adieu мѣк епѣре, тѣ дѣторк ла пѣдѣрѣле меле, ла кѣмпѣиле меле ши ла оградѣ меа. Воѣс дѣпѣлда о статѣѣ лѣи Лафонтен, (la Fontaine) шѣ'ми воѣс петрече вѣаѣа кѣ довѣтоачеле ачестѣи ом чѣнстѣт. —

(Le Prince de Ligne.)

Томѣ Сѣргѣад.

Іанні, 1843. Іануаріе 20.

Д о м п ъ л м е ѝ!

Ѕнѣл дін адевѣраціі меі пріетині, каре
 дн апѣл трекѣт аѣ дат ла лѣтинѣ чел маі
 мораліческ роман (дѣпѣ амеа пѣрере), а-
 декѣ Малвіна де Сарсі, кѣ дестѣлѣ
 стрѣнчинаре а сѣлетѣлѣ сѣѣ дін прічина
 пѣцинеі дѣвѣрѣошереі че аре пѣвлікѣл по-
 стрѣ асѣпра літератѣреі ромѣнеціі, маі аре
 прегѣтїте кѣтева вѣкѣдї, каре дѣпѣ а лор
 кѣпрїндере почїв зїче кѣ дѣкредере, кѣ пѣ
 фѣрѣ фолос ар дѣвбогѣдї пѣтѣрѣл ромѣ-
 нецілор кѣрѣдї, дар тот дѣмпреціѣрареа де
 сѣс шї міка са старе дѣл дѣмнедекѣ де але
 пѣвлїка, пѣпѣ кѣнд времеа ар дѣлеснї прї-
 лежѣл. Еѣ дѣсѣ пѣтрѣнс де фѣрѣмседа шї
 ілѣзіа че кѣпрїнд зрѣмѣтоареле версѣрї, тра-
 дѣсе де дѣпѣсѣл дін історїа вестїтѣлѣі ероѣ
 Велїсарїе шї аша бїне потрївіте не рїмѣ
 ромѣнѣ, рог не Домпїавоастрѣ але пѣвлїка
 дѣмпрезѣпѣ кѣ ачеастѣ адресѣ, де аї сокотї
 де кѣвїїндѣ прекѣт дн 1840 мїадї пѣвлїкат
 не Непорочїтѣл шї дн 1842 не Елвїра,
 кѣрѣзѣнд кѣ прїп ачеаста, ведї фаче дестѣ-
 лѣ дѣндаторїра авонатѣлѣі D. P. I., каре
 преа кѣ дѣлеснїре шар да девїза, прекѣт
 дї пропѣнеціі прїп рѣспѣнсѣл дін Nr. 42,
 1841, дакѣ кондеїл сѣѣ ар фї маі пѣтернїк
 де а дѣнтїмпїна рїдїколѣрїле, че ар ісвї асѣ-
 прѣї пентрѣ врео дѣмпреціѣраре, прекѣт
 адеце веде а фї мѣлѣдї ісвїдї, фѣрѣ а се дѣ-
 грїжі шї а се сілі ачеїа маі дѣтѣїв а лѣкра
 сіпѣрї орї че ар пѣтѣ спре фолосѣл націеї,
 декѣт а тѣмпнї кѣражѣл остепнїторїлор, поа-
 те кѣ дѣдестѣл зел шї остепеалѣ. Мѣ ре-
 комѣнд вѣпѣтѣдїї Дѣмїтале шї мѣ мѣрѣнї-
 несѣ деодатѣ дн ачесте. —

О стѣпчї сѣлватечї, пещерї пѣстїї,
 Прївїреа воастрѣ ах, кѣт дѣмї плаче!
 Кѣчї дн вої нѣмѣї скап де ровїе,
 Дѣ а еї кѣрѣзіте, тїкѣлошіе
 Шї аспрѣл дѣшман п'аре че'мї фаче.

П'ачесте вѣрѣвѣрї пелѣкѣбїте,
 Ѕнде 'н вечї сарна сѣлѣпѣвеще,
 Че 'пѣѣдошаре аспрѣ, кѣтпїлїтѣ
 Окїл мѣѣ фалнїк, пѣлѣпѣнд прїведѣе.

Вѣд кѣт дн вале пара топеще
 Кѣртеа фѣкѣтѣ дѣ аї меї стрѣмошї,
 Шї кѣт зїдїреа кѣзѣнд здровеще
 Тронѣл че 'н клїпѣ ва фї кѣрѣзѣне.

Дін ферїчіре, славѣ трекѣтѣ
 Скіптрѣл, короанѣ шї 'мпѣрѣдїе,
 Німік рѣмѣне спре мѣрѣтѣрїе,
 Де кѣт ченѣшѣ де вѣнт перѣдѣт
 Ш' зп прїндѣ че щедѣ не стѣпчї пѣстїе.

О стѣпчї сѣлватечї шчл. . .

О вої товарѣшї а славеї меле,
 Вої аї меї прїетинї дн чест пѣстїїѣ,
 Че кѣ лецї дрепте шї сілїндї греле
 Дн кѣрѣмѣре'мї вѣ 'мпѣрѣдїїѣ!

Гонїдї ідеа дѣтрїстѣтоаре
 А ферїчіреї че аѣ трекѣт;
 Кѣчї тоатѣ ачеле амѣдїтоаре
 Дн вїс че фѣре, с'аѣ префѣкѣт.

Акѣт кѣ тодїї зна сѣ фїм,
 Фѣрѣ-осевїре де маре, мїк;
 Кѣчї дѣтр'о старе тодїї не гѣсім
 Шї 'н проаста лѣме п'акеш німік. —

Тодїї лїбертатѣа сѣ о дорїм,
 Спрѣ а еї пѣстраре сѣ не сілім;
 Кѣчї фѣрѣ дѣпѣса орї че дн лѣме
 Дн мѣлѣдѣмїре пѣ поате пѣне. —

Ба есте чїпстѣа, еа ферїчіреа
 Дн кѣрѣда соартѣ, че неаѣ кѣшрїне

Ръбдацѣ дар тоате фъръ къртире,
Кълкѣнд порокѣл ъст не дѣвине. —

Д е щ и т.

О стѣпчѣ сълватегѣ, пещерѣ пѣстѣ,
Привіреа воастрѣ ах кѣт дѣтѣ плаче!
Кѣчѣ дѣ воѣ пѣтаѣ скап де ровѣ,
Дѣ а еѣ крѣзѣме, тѣкълѣошіе
Шр аспрѣл дѣштѣан п'аре че'тѣ фаче.

СПІКЪІТОРІІ.

Дѣтр'о холдъ сечератѣ, тѣнерѣ трѣѣ спѣкѣиторѣ,
Тѣпѣлацѣ пре іарѣа верде лега жерѣвоара лор,
Окѣѣ плѣнѣ де дѣтрѣстаре дѣтѣа зѣлѣѣ остенеле,
Сѣспѣна кѣ а лор сарчѣнѣ пѣ ера чеѣа маѣ греле:
Шѣ кѣ лакрѣмѣ де дѣрере, че дѣн окѣ лѣ аѣ розѣрат,
Зѣчеа: „Дѣтр'о зѣ де варѣ пѣт' атѣт' ам адѣнат?
Арѣ аѣ фост де соаре фрѣштеа шѣ плеката лор
черѣче,

Дѣкѣрѣнтатѣ аѣеа талѣа де мѣѣ гѣтѣпѣрѣ челор спѣче!
Бнор жѣнѣ аша де тѣнерѣ! — рѣсѣл лѣ ар фѣ кѣвенѣт.
Дѣпс' аѣлѣ! плѣнѣчеа ачестѣа, ах че кѣп пѣсѣфѣрѣт!

Deodatъ зп поѣ мартѣр а тѣштѣлѣрѣѣ чеѣ дѣѣоастъ,
Іатѣ віне пропрѣетарѣл а ле царѣнеѣ тѣпоастъ.
„De п' огор серѣанѣ стрѣнѣдеѣ дѣкѣнд зѣса аѣ
лѣтѣнат“

Zise лор: „дар аѣар воѣл дѣкѣ тѣлѣт п'адѣ адѣнат
Вѣд кѣ спѣкѣнд не аѣче адѣ крѣнѣат аѣеле грѣне,
Дечѣ де сечерѣтѣл верѣѣ фѣнд арѣѣле 'т плѣне,
Сѣѣчоаса серечѣе тѣлѣтѣіовѣѣл кѣрѣнд,
Лѣадѣ кѣте доѣл жерѣѣ шѣ 'пѣтѣрѣадѣѣѣл кѣнтѣнд.“

Кѣт де іѣте тѣнерѣѣ дѣсѣфѣладѣ де дѣіѣомѣе,
Алѣнгатаѣ дѣтрѣстареа шѣ сѣштѣтаѣл вѣкѣрѣе!
Кѣт де тѣндрѣ, сенѣнѣ ла фадѣл, пѣтѣрѣ кѣпѣта-
тѣл хар

Аѣ свѣрат ка о сѣѣеатѣ кѣтѣрѣ аѣрѣтѣл дар!
Шѣ кѣкѣтѣл вѣкѣрѣе дѣкѣкѣрѣнд прѣст' а лор спате
А лор жерѣѣ адѣнате шѣ ачеле 'п дар лѣате!
Сѣлѣнд прѣсте іарѣа верде кѣ зп гѣнд тѣлѣтѣшѣтор
Сѣ 'пѣтѣрѣарѣл Спѣкѣиторѣѣ ла серакѣл фѣѣшнор.

Дѣп прѣвѣнда Ікоанѣѣ пѣтѣпѣтѣлѣѣ,
дѣн каре пѣсте пѣдѣн шѣ ал трѣѣлеа аѣекѣ
чел дѣн ѣртѣ том ва ешѣ, не аѣлѣт сѣлѣдѣѣ
а арѣта: а) кѣ аѣчѣ вѣн екѣстѣпларе пѣтаѣ
пѣтѣрѣ чеѣ, карѣѣ с'аѣ сѣѣскрѣс дѣн врѣте;
шѣ авѣа чѣпчѣ де прѣсос; в) кѣ прѣѣл кѣр-
дѣѣ се іа кѣ о тѣпѣл атѣпчѣ, кѣнд карѣеа се
дѣ кѣ чеѣалалѣтѣ; г) дорѣторѣѣ де а прѣмѣ
карѣеа ачѣаста прѣн Рѣдакѣѣе, сѣ факѣл де
щѣре дѣн врѣте, ка сѣ шѣм кѣте екѣстѣпла-
ре маѣ авѣт а траѣе; д) ачѣеѣа, карѣѣ сѣлѣт
маѣ апроанѣ кѣ лѣкѣѣнда де авѣторѣл, сѣ
трагѣл екѣстѣпларе де а дрѣптѣл дѣн Блаж,
саѣ шѣ дѣн Сѣвѣѣл. —

— Іѣсторѣа лѣѣ Пѣтѣрѣ Маѣор дѣспре
дѣчѣпѣтѣл Рѣмѣнѣлор, каре се аѣлѣ дѣпѣсѣл
ла поѣ пѣтаѣ дѣкѣл дѣн кѣтѣѣа екѣстѣпларе, се
ѣ тот сѣлѣт кѣндѣѣѣле сѣс арѣтате. — Дѣп-
сѣжрѣшѣт

А трѣѣа рѣгаре а поастрѣ ѣ асѣдѣатѣ
кѣтѣрѣ ачѣѣ DDнѣ лѣтерадѣѣ, карѣѣ аѣлѣ вѣлѣ-
тате а трѣмѣте матѣрѣѣ де тѣпѣрѣт дѣн фѣѣле
поастрѣ, ка маѣѣскрѣселе сѣ фѣе кѣт маѣ
лѣтѣрѣт скрѣсе шѣ маѣ вѣртѣс фѣрѣл кѣп-
траѣерѣ де слѣѣе шѣ іарѣш, пѣлѣл кѣнд тѣ-
пѣрѣт кѣ слѣѣелеле лѣѣ Кѣрѣл, маѣѣскрѣселе
дѣкѣл сѣлѣ вѣе скрѣсе кѣ де ачѣстеа, іар пѣ
кѣ лѣтере латѣне, пѣтѣрѣ-ка пѣ фѣнд поѣ сѣ-
лѣдѣѣ а дѣкѣпѣа атѣтеа скрѣпѣте стрѣпѣе, прѣн
ачѣаста сѣ патѣ атѣта дѣтѣрѣзѣере.

Рѣдакѣѣа.